

**Vážení členovia znaleckej, tlmočnickej
a prekladateľskej obce a ich činnosťou
potenciálne dotknuté osoby**

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
8 016/2013/15

Vybavuje / klapka
Križan/472

Bratislava

Vážení členovia znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej obce a ich činnosťou potenciálne dotknuté osoby,

dovolím si Vás, vzhľadom na časté otázky, ktoré boli a sú z Vašej strany na adresu odboru teraz adresované, vzhľadom i na nie úplné a najmä presné informácie zverejnené a šírené nielen v rámci znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej obce, ale dokonca v niektorých hromadných médiách, informovať **o aktuálnom stave k 2.10.2013**, vzhľadom na Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) do medzirezortného pripomienkového konania (ďalej len „MPK“) dňa 5.8.2013 predložený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

V prvom rade nám dovoľte ešte raz i takto poďakovať za zaslanie nielen cez Portál právnych predpisov, ale i listom či emailom skutočne veľmi mnohých a v drvivej väčšine prípadov i veľmi konštruktívnych a zaujímavých pripomienok k návrhu zákona, z ktorých mnohé boli úplne alebo čiastočne akceptované a pomohli návrh zákon vylepšiť. Na základe ich analýzy sa dá identifikovať, aké sú popri návrhu MS SR Vaše predstavy na zmenách právnej úpravy.

Po poznaní návrhov ostatných dotknutých, ktoré boli zverejnené na Portáli právnych predpisov alebo inak zverejnené, je možné uvažovať o návrhu zákona komplexne.

Vo vzťahu k návrhu zákona je po skončení MPK a následných procesoch vrátane uskutočnených rozporových konaní návrh zákona v nasledovnom stave :

1. Napriek rozporovým konaniam na úrovni ministrov spravodlivosti a financií **do dnešného dňa - 2.10. 2013 trvá rozpor medzi MS SR s MF SR**, keďže MF SR predložilo k návrhu zákona zásadnú pripomienku, ktorou žiada návrh prepracovať s cieľom úspory výdavkov, pretože nezohľadňuje potrebu znižovania výdavkov na znaleckú, tlmočnickú a prekladateľskú činnosť (ďalej len „ZTPČ“) a neobsahuje ani opatrenia na zníženie početnosti úkonov, od ktorej do dnešného dňa neustúpilo.

Minister spravodlivosti Tomáš Borec osobne na rozporovom konaní k návrhu zákona za prítomnosti zástupcov verejnosti, ktorí vzniesli hromadné pripomienky, ich dňa 9.9.2013 oficiálne informoval, že MF SR k tomu dňu

Adresa:

Župné nám. 13
813 11 Bratislava

Telefón:

02/593 53 472
02/593 53 111

Fax:

02/593 53 614

Email:

ladislav.krizan@justice.sk

žiadaná úspora na výdavkoch celej kapitoly MS SR pre rok 2014 by mala byť cca 12 miliónov euro oproti rozpočtu roku 2013.

V rámci tejto sumy a napriek zo strany MS SR už navrhnutým a konkrétne i vyčísleným úsporným opatreniam v oblasti týkajúcej sa ZTPČ v sume niekoľko stotisíc euro do dnešného dňa neprišlo k odstráneniu rozporu.

Návrh(y) MS SR na jednej strane šetrí výdavky i na znaleckú, tlmočnicu a prekladateľskú činnosť v rámci všetkých výdavkov na súdne konania uhrádzaných z rozpočtu MS SR, no zároveň sa nedotýka negatívne príjmov znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v zmysle napr. generálneho znížovania výšky ich tarifnej odmeny určenej pevnou sumou za hodinu v rámci existujúcej právnej úpravy. Naopak pozitívne v prípade schválenia návrhu zákona po úprave v rámci rozporových konaní predpokladá, že znalec ustanovený súdom v civilných sporových konaniach, dostane na vlastnú písomnú žiadosť 50% z preddavkov na znalečné povinne vždy zložených od účastníkov konania, ktorí nie sú oslobodení od súdnych poplatkov pred a zvyšok rýchlo po odovzdaní úkonu znaleckej činnosti a podkladov pre vyúčtovanie súdu, ktorý nemá žiadnu ekonomickú motiváciu tieto prostriedky následne nevyplatiť, lebo ich nemôže použiť na žiadny iný účel.

Sporovými stranami na tzv. depozitné účty MS SR zložené preddavky/zálohy na takéto trovy civilných sporových konaní zložené v roku 2011 vo výške 1 056 987,49 euro a v roku 2012 iba po vnútrorezortných organizačných pokynoch, no ešte bez zákonnej povinnosti, už vo výške 6 486 699,22 euro odôvodňujú predpoklad MS SR, že tento návrh by mal jasne pozitívne ekonomické dopady na osoby zapísané v zozname resp. vykonávajúce ZTPČ podľa § 15 zákona i z pohľadu v zozname zapísaných subjektov práva, ktorí sú platcami DPH.

Dovoľujem si Vám pripomenúť, že MS SR má de facto ekonomickú zodpovednosť iba za výdavky na znalecké dokazovanie v rámci súdnych konaní, najmä civilných konaniach sporových a mimosporových, nie za dokazovanie v predsúdnej fáze trestného konania, za ktoré je ako hlavný a najväčší zadávateľ v rozpočte celej verejnej správy ekonomicky zodpovedné Ministerstvo vnútra.

2. Po skončení MPK a už uskutočnených rozporových konaniach, bol pred krátkym časom MS SR doručený list ministra vnútra obsahujúci i viaceré zásadné pripomienky MV SR k návrhu zákona. MV SR, ktoré sa v rámci procesu MPK k návrhu zákona žiadnym oficiálnym a verejným spôsobom k návrhu zákona nevyjadrilo, chce viaceré dôležité zmeny v návrhu zákona, ktorých akceptácia by mohla byť v rozpore so závermi vyhodnotenia MPK vrátane už uskutočnených rozporových konaní. Zástupcovia MS SR sa v najbližších dňoch stretnú so zástupcami MV SR s cieľom hľadať riešenia v tejto veci.

3. Dňa 24.9.2013 bol MS SR zároveň doručený ďalší z listov verejnej ochrankyne práv Jany Dubovcovej, ktorej predmetom dlhodobého záujmu boli informácie o vývoji opatrení prijatých MS SR od vydania Správy verejnej ochrankyne práv o zbytočných prietahoch v súdnom konaní z októbra 2012, v ktorej konštatovala : „Verejná ochrankyňa práv má vedomosť a opakovane pri preskúmaní podnetov zisťuje, že zbytočné prietahy v súdnych konaniach sú veľmi často z rôznych príčin spôsobované súdnymi zncalcami. Tento problém je dlhodobý. Zodpovednosť zaň nesie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré vedie zoznam súdnych znalcov a má vykonávať dohľad nad ich činnosťou. Ukladanie pokút, či zmena znalca, krátanie priznaného znalečného a pravidelné výzvy na podanie

Adresa:

Župné nám. 13
813 11 Bratislava

Telefón:

02/593 53 472
02/593 53 111

Fax:

02/593 53 614

Email:

ladislav.krizan@justice.sk

posudku sú nástroje, ktorými disponujú sudcovia. Ukázalo sa, že nie sú dostatočne efektívne a zriedka vedú k skutočnej náprave. Pri nedostatku znalcov zapísaných do zoznamu znalcov tieto sudcovské oprávnenia nie sú účinné vôbec. Z týchto dôvodov takmer v každej veci, v ktorej je potrebné riešiť odbornú otázku prostredníctvom znaleckého posudku, a ich počet narastá, takmer so stopercentnou istotou dôjde k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Verejná ochrankyňa práv sa obráti na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so žiadosťou, aby so všetkou zodpovednosťou urýchlene riešilo problematiku súdnych znalcov.

V rámci listu poďakovala pani verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová za veľmi podrobnú informáciu o prijímaných opatreniach v oblasti ZTPČ uvedených v návrhu zákona, ktoré hodnotí nasledovne, citujem, : „*Navrňované legislatívne opatrenia z môjho uhla pohľadu majú potenciál zlepšiť plynulosť súdnych sporov, v ktorých je pre rozhodnutie súdu potrebný dôkaz znaleckým posudkom.*“

MS SR si uvedomuje svoju zodpovednosť i pre existenciu hore uvedených skutočností, stále existujúceho rozporu MS SR s MF SR, prvej verzie rozpočtu na budúce obdobie predloženej na rokovanie Vlády SR v lete 2013, ale najmä platného a účinného **ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti (o dlhovej brzde)** vrátane aktuálnych zmien, ktoré chystá Eurostat pri štatistickom vykazovaní verejného dlhu a deficitu, ktoré podľa vyjadrenia Rady pre rozpočtovú zodpovednosť znamenajú, že : *"Zmeny, ktoré Eurostat chystá v oblasti zaznamenávania verejného dlhu a deficitu môžu významne ovplyvniť čísla aj na Slovensku a vplývať tak na procedúru nadmerného deficitu ako aj na aktiváciu niektorých sankčných pásiem dlhovej brzdy. Za rok 2013 podľa našich odhadov môžu nové princípy zvýšiť deficit v krajnom prípade o 0,3% až 0,5% z HDP a verejný dlh až o viac ako 3% z HDP."*

Z dôvodu nestrannej služby v jej chápaní v zmysle európskeho práva, ktorú znalci, tlmočníci a prekladatelia zapísaní v zozname, vykonávajú pre spoločnosť, ktorá im zverila svoju dôveru, nie sú a nemôžu byť podnikateľmi, ktorých cieľom je a má byť maximalizovať zisk.

Za piliere inovovaného návrhu zákona MS SR i po uskutočnených rozporových konaniach naďalej považuje nasledovné hlavné idey:

1. Výkon činností podľa tohto zákona nie je podnikanie, je výkonom inej zárobkovej činnosti v súlade s článkom 35, odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Vzťah medzi znalcom, tlmočníkom alebo prekladateľom a zadávateľom sa spravuje primerane ustanoveniami Občianskeho zákonníka, nie Obchodného zákonníka, upravujúcimi zmluvu o dielo.
3. Znalec, tlmočník alebo prekladateľ je povinný, ak bol ustanovený súdom alebo iným orgánom verejnej moci postupovať tak, aby nespôsobil prieťahy predovšetkým pri súčasnom vypracovaní úkonov pre iných zadávateľov, ako je súd alebo iné orgány verejnej moci,
4. Tarifnú odmenu mu možno znížiť alebo nepriznať, ak znalec, tlmočník alebo prekladateľ vykoná úkon neúčelne alebo oneskorene. Ak znalec, tlmočník alebo prekladateľ prekročí lehotu určenú na vykonanie úkonu o viac ako 30 dní, za každý nasledujúci deň omeškania možno jeho tarifnú odmenu znížiť o 0,5% až do polovice celkovej výšky tarifnej odmeny. Pri rozhodovaní o tejto tarifnej odmene súd alebo iný orgán verejnej moci, ktorý ho ustanovil, prihliadne na všetky okolnosti tvrdené

Adresa:
Župné nám. 13
813 11 Bratislava

Telefón:
02/593 53 472
02/593 53 111

Fax:
02/593 53 614

Email:
ladislav.krizan@justice.sk

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Odbor znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti

- znalcom, tlmočníkom alebo prekladateľom, pre ktoré požaduje zvýšenie tarifnej odmeny alebo pre ktoré nebolo možné vykonať úkon riadne alebo včas.
5. MS SR vníma ako dôležitú výzvu nielen pre túto činnosť, ale celú oblasť ZTPČ získavanie kvalitných empirických dát, vďaka ktorým by sa verejná diskusia o ZTPČ vrátane zodpovednosti za prietahy, mohla argumentačne skvalitniť i pre potreby činnosti verejnej ochrankyne práv. MS SR preto navrhuje, aby v návrhu zákona zavádzaný inštitút Elektronického znaleckého denníka (ďalej len „EZD“) ako imanentná súčasť projektu Elektronického súdneho spisu bol preto účinný od 1.1.2015 a mal by umožniť kontrolu plynutia času od momentu ustanovenia na vykonanie úkonu ZTPČ vzhľadom i k iným úkonom paralelne vypracovávaným znalcom, tlmočníkom a prekladateľom v danom čase pre iného zadávateľa napojeného na rozpočet verejnej správy.

Vážení členovia znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej obce, MS SR si váži doterajšiu korektnú spoluprácu a súčinnosť, ktorú drvivá väčšina z Vás už roky poskytuje nielen súdom a orgánom verejnej moci, ale najmä ľuďom tejto krajiny.

Keďže nie je možné ani účelné všetkých členov znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej obce a ich činnosťou potenciálne dotknuté osoby, informovať každého jedného zvlášť, dovoľím si Vás požiadať, aby ste preposlali tento list napr. emailom ďalej vo Vašom okolí dotknutým, resp. zverejnili jeho scan na Vašom webovom sídle.

S vďakou a pozdravom,

Ladislav Krížan, PhD.

riaditeľ odboru znaleckej, tlmočnickej
a prekladateľskej činnosti

Adresa:

Župné nám. 13
813 11 Bratislava

Telefón:

02/593 53 472
02/593 53 111

Fax:

02/593 53 614

Email:

ladislav.krizan@justice.sk